

SULEQATIGIISITSISUT
SAMARBEJDSPARTIET
FM2019/88 & 111
Tillie Martinussen

03. april 2019 – 1. behandling

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at pålægge Naalakkersuisut, at nedsætte en hurtigtarbejdende arbejdsgruppe, der skal finde praktiske løsninger og anbefalinger på hjemløseproblemerne, og som senest den 31. august 2019 skal fremkomme med forslag til finansierede tiltag og løsninger. (Medlem af Inatsisartut Tillie Martinussen, Samarbejdspartiet)

&

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut senest til FM2020 at fremlægge en handlingsplan til bekæmpelse af hjemløshed.

(Medlem af Inatsisartut Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit)

Vore landsmænd må gå i slud og sne, og fryse i opgange. Nogle hjemløse betaler med deres krop - med sex, for at have et sted at bo. Andre igen, ender hos venner og bekendte, i fortrukne hjem, eller som en belastning for deres familie, noget der anstrenger dem.

At være hjemløs føles både uværdigt, flovt, rodløst. Der er ingen steder du hører til.

Og det er livsfarligt at være det her i landet.

Nogle af vore hjemløse, går rundt med forfrosne fingre, andre roder i skraldespande, nogle tigger penge eller smøger af fremmede, og en hel del forsøger at holde på et arbejde, men kan ikke, når de ikke har et hjem. Der er mange årsager til hjemløshed, men der er 2 hovedproblematikker der træder frem:

Problemer med at finde et tag over hovedet; altså et struktur problem for samfundet, og problemer med at bevare et hjem.

Vore hjemløse er så forskellige som; nogle er skilt, og endt uden bolig, fordi de afgiver boligen til partner og børn. Nogle kan ikke finde ud af at betale deres regninger, eller passe ordensreglerne, og ryger så ud af lejligheden. Nogle flytter til en anden by, og kan ikke finde bolig, og nogle skal flytte hjemmefra deres forældre, eller skal ud af én lejebolig, og kan derfor ikke finde en erstatningsbolig.

Ja nogle fraflytter et kollegie, og kan ikke genfinde boliger, eller skal forlade et job, og dermed forlade en personalebolig – og kan ikke finde en erstatning.

Hjemløshed kan skyldes misbrug, alkoholisme, eller psykiske sygdomme, eller ganske enkelt uheld.

Der skal således en lang række indsatser til, for at det lykkes at komme hjemløshed til livs.

Boliger skal bygges hvor der er behov. Der er rasende tilflytning til de større byer, en trend vi ser verden over. Hvis ikke vi følger udviklingen her, ender vi med – utilsigtet – at gøre en gruppe borgere udsatte, som ellers er selvhjulpne.

Vi SKAL bygge hvor der er behov, og dette samtidig med boligefterslæbet, samt Offentligt-Private partnerskaber omkring at kunne følge med.

Hjemløseboliger for de der går på gaden, bruges ikke godt nok.

Vi har brug for programmer, hvor vi imødegår, at nogle er svært psykisk syge, og svære at behandle. Andre er ganske sunket ned i misbrug, og det er ligeledes svært at nå disse. Til disse grupper mangler vi opsøgende indsatser, der sikrer en vis form for værdighed i livet – med teams der er uddannede til dette.

SULEQATIGIISITSISUT
SAMARBEJDSPARTIET

Nogle hjemløse har behov for støtte til hverdagen. At lære de sociale koder at kende, så de kan arbejde sammen med andre. De kan have brug for hjælp til at gå til tandlægen, at få sat i perspektiv, hvorfor de skal stå op om morgenen, og alle de små ting, som en stabil, rolig hverdag udgøres af.

Undersøgelser viser, at borgere der har en sårbar opvækst, med sociale problemer, meget lettere ender i de her situationer der er skadelige for dem. Herunder hjemløshed. Og det er klart.

Hvor skulle de have lært at spare op henne? Værdien af at passe sit arbejde? Eller kunne se pointen med, at tage en uddannelse, hvis hele deres liv har drejet sig om overlevelse – følelsesmæssigt, psykisk, og måske endda fysisk?

Hvis du vokser op med ustabilitet, er det meget, meget svært at lære stabilitet at kende.

Og vores social-system er bare ikke gearret til at kunne hjælpe folk med deres traumer. Vi har behov for massive løft til dette område, og med så tidlige indsatser som muligt. Terapi, samtalegrupper, og sociale løft er et must, hvis vi vil have en uddannet og selvhjulpne befolkning.

Derfor er det særligt fantastisk, at der findes tiltag som Kofoeds Skole, Hus Forbi, og den slags initiativer. De løfter hvor vi, i det offentlige fejler.

At være hjemløs, betyder, at man er tvunget til at forlade sig på andre menneskers venlighed.

De fleste ser lige igennem de hjemløse, og de tiltrækker usunde mennesker, som ser fordel i at udnytte deres desperate situation. Hjemløshed gør dig altså progressivt stigende, mere og mere udsat og sårbar.

Hvis du ikke kan tage bad, ikke har en postadresse, ikke kan vaske tøj, og lave mad et sted, kan du ikke få et arbejde, kan ikke finde ro og har en tilværelser der går fra dag til dag. Tro mig, ingen ønsker dette liv for sig selv.

De er ikke "selv ude om det". Misbrug stammer altid fra noget, og er en progressiv, dødelig sygdom - hvad enten det er alkoholisme, hash-misbrug eller andet. Og psykiatriske sygdomme kan man netop ikke gøre for. Vi i Samarbejdspartiet mener, at det generelle vidensniveau om både hjemløse, og årsagerne hertil, er ganske mangelfulde, og der kan være en stor fordel i, at vi griber fat i både oplysning af samfundet, men også de underliggende årsager til, at vore medmennesker ender som hjemløse.

Sociale viceværter, samt billigere boliger, er ganske godt, som der nævnes i nærværende, og vi er sikre på, at udvalg tilsammen med Naalakkersuisut kan sætte sig ned, og diskutere problematikken grundigt igennem.

Vi vil opfordre til, at indkalde udvalg indkalder både forskere, hjemløse selv, Kofoeds skole, samt kommunerne for at belyse, hvordan vi kommer hjemløshed til livs, og hvorledes en arbejdsgruppe skal nedsættes, så vi kan komme frem til noget – allerede inden næste vinter.

Vi er enige i redegørelsen der skal omdeles, men vil opfordre udvalg til, at pålægge Naalakkersuisut, at nedsætte udvalget. Der er nemlig rigtigt meget viden allerede i dag, som man kan forholde sig til. Mens vi venter på rapporten i 2020.

Med disse velvillige ord, og tak for det i øvrigt gode ændringsforslag som vi synes er rigtigt godt, indstiller vi til udvalgsbehandling, og håber udvalget tager action.

Vi vil bare gerne have, at der sker noget samarbejde mellem Selvstyre og at der kommer noget action på, inden en redegørelse, og dennes arbejde kan komme i gang. Hjemløse har eksisteret i årtier, men farten hvormed antallet sættes op, er alarmerende. I dag. Nu.